

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 49.

Chicago, Ill. 7. decembra 1906.

Leto V.

V pojasnilo.

V odgovor na mnogoštevilna uprašanja lokalnih društev glede tega, zakaj da glavni urad S. N. P. J. v zadnjem času ne posluje, naznanjamo za danes samo to, da je bilo Jednoti sleherno uradovanje sodnijsko prepovedano. No, sodnija je to prepoved (injunction) sedaj že preklicala; vršilo se bo sicer še zaslišanje, a ker je to žitelj nagromadil v svoji obtožbi zopet vse polno najbolj bedastih lažij, bo seveda poleg drugih blamaž spravil mirno in molče tudi to blamažo, ki ga čaka. O tem naj-novejšem slavnem činu viteza žalostne postave bomo ob sebi umevno še govorili in celo zadevo natančno pojasnili. Kdor ni popolnoma slep, bo sedaj moral spregledati J. Zavertnika in njegovo neskončno predrzno hinavščino, s katero si še vedno upa javnost farbat.

Resen opomin.

Pueblo, Colo., 30. novmb.

Kot član S. N. P. J. si usojam uprašati, kedo je dal društvu "Slavija" štv. 1 v Chicagi in pa "socialnemu" klubu, kojega duševni oče — Zavertnik — je objednem član Jednote, — pravico nastopati kot absolutni vladar cele Jednote? Ali spada samo društvo "Slavija" v Jednoto? Ali se prištevajo jedino vsemogočni Jože Zavertnik v našo zvezo? Niso li še drugi faktorji tukaj, ki odočajo? Kedo je Jože Zavertnik in kedo mu je dal dovoljenje obnašati se tako, kakor da bi on bil pooblaščen od vseh Jednoti podrejenih društev? Ako hoče imeti društvo "Slavija" na vsak način zborovanje, naj ga ima, toda v društvenih zadevah. Da bi pa Slavija imela odločilno besedo o rečeh, ki se tičejo cele Jednote, to pa je že malo preoblastno! Po mpjem skromnem mnenju so gledé tega poklicana tudi ostala bratska društva, da govorijo svojo besedo. Sicer pa ima Jednota svoj urad in svoje uradnike, ki so izvoljeni za dobo 2 let. Da ti uradniki — vkljub vsemu obrekovanju od nasprotni strani! — resnično delujejo v blagor in napredek naše slavne organizacije, to mora biti vsakemu znano, kdor ni popolnoma slep in gluhi. Prijatelj in brat v državi Wyoming, Pennsylvaniji, Kansasu in drugod, — povej mi, katera druga slovenska organizacija v Ameriki je v tem kratkem času toliko napredovala, kakor ravno naša dična Jednota? In kedo je k tem uspehom največ pripomogel? Morda naj te lepe uspehe pripisujemo sedaj Zavertniku, temu neutrudljivemu prekuhu in razdiralcu? Niso li baš naši uradniki tisti, kojih spretnemu vodstvu se ima Jednota zahvaliti za ves svoj uspeh? Nehvaležnost je plačilo sveta — stara resnica. Sedaj ko so v polni meri storili svojo dolžnost, sedaj lahko gredo! Naj naredijo prostor drugim, tistim, ki so se najmanj trudili! Ali najgre je to, da se jim poleg tega hoče še utisniti pečat sleparstva! Zadeva komišnu je vsem dobro znana. Bavila se je z njim sodnija, bavila se je javnost, in vsak nepristranski človek mora končno prepoznati, da se je našim zasluženim uradnikom godila nezaslišana krivica, ko jim je Zavertnik podtikal sleparstvo. Znano je, že tudi, da se je Zavertnik pobratil z župnikom Sojarjem. Iz dejstva, da se je anarhist združil z rimsko-katoliškim duhovnikom, s'edi nepobitna resnica. Ja

mora biti nekaj posebnega, da so ta dva človeka pri tem morali voditi čisto posebni nameni. In kmalu so se pokazali sadovi te protinapravne združitve. Zavrtnik te zveze ne taji in je tudi tajiti ne more, ker je dokazana. Zavrtnik je začel silovito napadati Jednoto, poslužil se je vseh sredstev, samo da jo ugonobi. Propadel pa je pri vseh svojih sodnijskih tožbah. A navzlic vsemu temu se še dobiijo ljudje, ki mu slepo verujejo! Čudovito, kako so nekateri kratke pameti in kako si z lahkoto dajo natveziti najbolj neverjetne stvari, dokazane laži in očividno obrekovanje — kot čisto resnico! Vsa stvar je vsestransko temeljito pojasnena in vsa natolcevanja gledé nepravilnega poslovanja sijno ovržena, in duševno normalno razvit človek bi si mislil, da je sedaj stvar skončana in da se sme položiti ad acta. Temu pa ni tako. Umetno povzročeno ogorčenje proti trem glavnim uradnikom Jednote se še naprej neti, četudi brez vsake podlage. Ne pomisli pa se, koliko se Jednoti stem škoduje. Saj imamo vendar nadzornike ali pregledovalce, ki se vsak čas lahko prepričajo o pravilnem poslovanju. Postopanje "Slavije" je torej povsem nerazumljivo. Vriva se mi slutnja, da jo ima popolnoma na vrvič njen član Jože Zavertnik. Pač žalostno, če se pusti kako društvo komandirati od poedinega človeka, o katerem je znano, da želi Jednoti vse prej, kakor njen napredek in blagor.

Obračam se na vsa slavna društva, ki spadajo v S. N. P. J., s prošnjo, da onemogočijo Zavertnikovo nadaljno ruvanje proti Jednoti s tem, da zahtevajo vsa društva, da se Zavertnika enostavno izključijo. Potem bo pa mir, prej ne.

M. Hochevar,
ud društva "Orel" štv. 21

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Počeg vseh drugih nadlog, ki so obiskale Rusijo, je nastopila v več krajih tudi grozovita lakota. Poročila iz onih gubernij so upravna strašna. Glad trpi okrog 20 milijonov ljudi, katere bo morala vlada podpirati. Nekateri cenijo podporo, s katero bo morala vlada priskočiti na pomoč, na 100,000,000 do 150,000,000 rubljev. Sredi zime pa bo beda še hujša. Kot posledice lakote se že sedaj pojavljajo različne bolezni, kakor tifus in skorbut. Petrijne se vesti, da kmetje v svojem obupu res prodajajo svoje hčere v suženjstvo — v turške hareme. Najbolj značilno za ruski birokratizem pa je to, da vlada iz političnih oz. ro. v prepoveduje zasebno pomožno akcijo v prid lačnemu prebivalstvu!

— Peter Werigin, glavar neke ruske cerkvene občine v Canadi, ta kozvani "duhoborci", — bil je v Petrogradu v avdijenciji pri ministerskem predsedniku Stolypinu; šlo se je zato, da bi smel pregovoriti kakih 10,000 ruskih kmetov za gradnjo novih železnic v zapadni Canadi. Stolypin mu je odgovoril, da mu vlada v tem oziru ne bo delala nikakih zaprek, ter mu nasvetoval, naj si delavce poišče zlasti v onih krajih, kjer je izbruhnila lakota.

AVSTRÓ-OGRSKA.

— Avstroogrska vlada namerala ustanoviti več novih konzulatov v Ameriki, in sicer v Charleston, Clarksburg, Johnstown, Hazelton, Detroit, Stoneham, Pocatonto in Buffalo. Potrebnost istih

se utemeljuje stem, da vedno bolj narašča izseljevanje iz Galicije, Ogerske, zlasti pa iz jugoslovanskih pokrajin, torej Slovenci in Hrvati.

— Na Ogerskem je vsled tega občutno pomanjkanje delavnih močij, in še ti, kar jih ostalo v domovini, ne marajo delati za sramotno nisko plačo. Ogerskim magnatom, ki sami živijo v razkošju, zdijo se ponižne delavske zahteve po zboljšanju pretirane in predrzne! Zato hočejo importirati kitajske kulije, da zdrobijo "moč" poljskih delavcev, — kakor so se izražali. Dobit hočejo v deželo kakih 100,000 Kitajcev, kateri bi jim seveda delali na pol zastonj. Drugo uprašanje pa je, če bo vlada to nakano dovolila.

SRBIJA.

Stotnika Maksimovič obsodilo je vojno sodišče v toletno ječo, tri druge častnike in 26 podčastnikov pa v 5- do 20-letno ječo. Obsojeni so bili, ker so hoteli uprizoriti vojaški punt, da vržejo sedajnega kralja Petra iz dinastije Karadžordžević, češ da je za vladanje nesposoben. Tudi mati umorjenega prejšnjega kralja Aleksandra Obrenoviča, Natalija, ki živi sedaj na Angleškem, se močno trudi, da se odstavi sedajni kralj. Za njegovo mesto se menda ponuja neki angleški lord.

ŠPANIJA.

Komaj pred nekimi dnevi novo imenovano ministerstvo Moret je podalo odstavko. Vzrok so razprtile v svobodomiselnih stranki. Kralj je naprosil generala Montero Rios, da sestavi nov kabinet, toda general je ponudbo odklonil, boječ se, da se mu ne posreči ublažiti nasprotja med svobodomiselnimi strankami. Najbrž da bo prišlo do novih volitev in da pridejo zopet na krmi konservativci.

Ameriške vesti.

Posli multimilijonarja

Kornelija Vanderbiltja v Ashville, N. J., ki so v začetku pretečenega meseca pričeli stavkati, ker so dobivale premalo hrane in so morali gladovati, še sedaj niso nadomeščeni. Štrajkujoči so odpotovali v New York, prej pa pooblastili nekoga advokata, da jim izposluje sodnim potom od milijonarja plačo za mesec december in voznjo do New Yorka. Posli so vsi Angleži iz Evrope, in Vanderbilt je pisal že po druge. Delavske organizacije pa bodo proti njemu napepile sodno postopanje, ako se izkaže, da jih je naročil pogodbeno. Kakor znano, zabranjuje zvezna vlada naselitev pogodbenih delavcev.

Španci na Panami.

Na panamskem prekopu je največ španskih delavcev. Vsak dan jih pride tjakaj več. Z njihovim delom so podjetniki zadovoljni.

Schmitz v San Francisco.

Župan Schmitz je dne 29. novembra dospel v San Francisco. Na kolodvoru ga je pričakovalo kakih 7000 unijcev, ki so ga ob njegovem prihodu viharo pozdravili. Kar je delavcev, so vsi prepričani, da je Schmitz pri znanih sleparijah nedolžen. Vsa gonja kapitalstov ni naperjena toliko proti Schmitzu samemu, kakor pa proti organiziranemu delavstvu, katerega voditelj je župan.

Beginstvo v zvezni armadi.

Iz letnega poročila vojnega tajnika posnemamo, da se zelo množijo slučajji, da vojaki desertirajo. V pretečenem letu jih je pobegnilo 6258. To veliko število kaže, da pač

ne morejo vladati v armadi tako ugodne razmere, kakor bi se jih rado naslikalo.

Haywood, Moyer in tovariši.

Najvišji sodni dvor Združenih držav v Washingtonu je v slučaju Moyer, Haywood in Pettibone zavrnil njihovo pritožbo, da se jih je protipostavno in s silo odpelja iz Colorado v Idaho, in v katerej vsled te nepostavnosti zahtevajo, da se jih izpusti. Sodni dvor pa je odločil, da imenovani trije še nadalje ostanejo v ječi radi dozdevne udeležbe pri umoru bivšega guvernerja Steunenberg. V kratkem se prične proti njim proces. Izkoriščevalci torej triumfirajo!

Kongres otvoren.

Druga sesija 59. kongresa se je v ponedeljek dne 3. t. m. otvorila. Ze v prvi seji se je razpravljalo o tem, ker se je iz zvezne armade odpustil s privoljenjem predsednika Roosevelta cel bataljon črnih vojakov. O tem se je zadnje čase mnogo pisalo in obsojalo Rooseveltovo samovoljno ravnanje. Bržkone bodo v kongresu radi tega še hude debate. Zbornica ima rešiti mnogo važnih uprašanj, med temi dosti takih, ki se tičejo delavskih razmer.

Napredek organizacij.

Primerjajoč število članov raznih delavskih organizacij leta 1905 s številom istih l. 1906, pridemo do veselega pojava, kako hitro raste število in stem tudi moč razredno zavednega delavstva. Tako se je na pr. pomnožilo v teku enega leta število članov tesarske organizacije za 20,500, železoličarjev za 15,000, strojnikov za 1500 novih udev. Našteli bi lahko še več takih organizacij, ki so se v enem letu tako ojačile.

Lokalne novice.

Slavje.

Dobroznanji rodoljubni gostilničar, g. Frank Mladič, praznoval je v ponedeljek dne 3. t. m. svoj imendan. V proslavo tega dne zapela sta mu pevska zbor "Orel" in hrvatska "Zora" več lepih pesmic, slovenskih in hrvatskih. Gosp. jubilat povabil je poleg teh dveh društev tudi razne druge osebe na večerjo ter jih najljubeznivejše pogostil. Spustilo se je več govoranc, v katerih so se naglašale zasluge g. Mladiča zlasti za Čitalnico kakor sploh za vsa narodna društva. G. njen se je gosp. Mladič zahvaljeval vsem navzočim, da so ga počastili v tako velikem številu, in pozival, da naj vsak po svojih močeh deluje v smislu napredka slovenskega ljudstva v Ameriki. — Pridružujemo se čestitkam tudi mi in mu ključemo: Na mnogaja leta!

Domača zabava.

Počeni s prihodno nedeljo, dne 9. t. m., vršile se bodo vsak nedeljski popoldan v čitalniških prostorih (vogal Center in 18. ceste), domače, neprisliljene zabave, na katere zlasti opozarjamo čislane rodbine, da se jih zanesljivo poštevilno udeleže; a tudi pojedini člani naj ne izostajajo. Čim več nas bo zbranih, tem prijetnejše bo. Pridite že v nedeljo. Tudi nečlani dobrodošli.

Samostojno mišljenje, prosto vseh predsodkov (tudi verskih), nam daje šele pravo svobodo in možnost, soditi o vseh stvarih s tisto jasnostjo in prostodušnostjo, ki je potrebna za pravo umevanje. Če nismo v stanu izreči samostojne sodbe, najsi bo že glede vere ali katerega drugega uprašanja, potem se ne razločujemo dosti od živalij,

ki tudi ima v svoji črepinji možgane.

Med divjimi narodi se njihovim duhovnikom, ki opravljajo objednem tudi službo zdravnikov, res izvršil jako lično in solidno — in to skoro zastonj. Neznatna odškodnina ni v nikakem razmerju z njegovim trudom. Za njegovo rodoljubno požrtvovalnost izreka mu podpisana Čitalnica javno svojo najiskrenejšo zahvalo.

Dobro je, tudi v duhovniških zadevah previden biti.

ZAHVALA.

Tukajšna Čitalnica dala je vezati svoje knjge rojaku gospodu Ivanu Lesarju, kateri je svoje delo izvršil jako lično in solidno — in to skoro zastonj. Neznatna odškodnina ni v nikakem razmerju z njegovim trudom. Za njegovo rodoljubno požrtvovalnost izreka mu podpisana Čitalnica javno svojo najiskrenejšo zahvalo.

Chicaška Čitalnica
J. Kaker, tajnik.

V PODPORO

slovenski rodbini na 18. cesti v Chicagu darovali so z ozirom na naš poziv:

Slovenska Čitalnica	 \$2.40
g. J. G.	 1.00
g. Joe Ivanšek	50
Nadalje se je nabralo v veseli družbi pod sledečimi gesli:	
ker Zavrtnik brezuspešno posodnjah čevlje trga	25
za srečno zvezo med Zavertnikom in Korpnikom iz Cumberlanda, Wyo.	25
za odbit napad Zavertnika na S. N. P. J.	25
v proslavo "nesečnega" prijateljstva med fajmoštom Sojarjem in Zavertnikom	25
Zavertnikova "vzvišena" načela, kje ste?	25
Osel riga svoj priljubljeni "J. A" — "Proletarec" pa še vedno staro pesem o sleparjih, — ker drugega ne zna	25
Duhovnik, ki je sam notoričen nečistnik, bo najbolj razgrajal na prižnici proti nečistosti. — In "Proletarec"?	10

skupaj \$5.50

Ta svota se je izročila v bedi živčeni ženi, koje bolni mož je sedaj v bolnici. V njenem imenu se vsem darovateljem najsrčneje zahvaljujemo in prosimo plemenite rojake, da še i v nadalje ne pozabijo ob veselih prilikah svojega bližnjega, ki živi v ponanjkaju. Vsakojake podpore naj blagovolijo izročati g. Franku Mladiču.

V uvaževanje.

IZ URADA BLAGAJNIKA
S. N. P. J.

Vse one člane, ki prejemale me-nice ali čke v svrhu izplačila podpore, prosim, da iste takoj realizujejo (zmenjajo), a ne jih po cele mesece pri sebi nositi; — dotične plačane čke dobim namreč nazaj jaz in mi služijo kot pobotnica glede izplačanih podpor oziroma smrtnin.

Frank Klobučar,
blagajnik S. N. P. J.

IŠČEM rojaka Franceta Saje, prišlega nedavno iz stare domovine v Milwaukee, Wisc.

Box 227 Broughton, Pa.
Frank Šuln,

Kmetija.

Is stare domovine.

I.

(Nadaljevanje.)

Zdaj je nastopil tudi naravoslovec, živinozdravnik, ki je živino-rejcu kazal, kako krmiti živino in z njo ravnati, da je zdrava in da se dobro razvija. Živinozdravnik je tudi učil, kako se spreminjajo plemena.

Na kmetijo se je vpeljala tehnika; ista uči staviti zdrave hleve, uči izsuševati močvirno zemljo, ali jo, če je suha, namakati; tehnika ustvarja različno poljedelsko orodje, stroje za sejati, orati, okopavati, izkopavati, žeti, kositi, mlatiti, žito snaziti itd. Gospodarsko delo bo na vrhuncu, kadar bo kmet neodvisen od zunanjih činiteljev. Toplota solnca lahko nadomešča s kurjavo, pa tudi vodovode lahko ustvarja in kanale, po katerih zemljo izsuševa ali moči, kadar je treba.

Ta tehnika uči kmeta, da svoje orodje spremeni, spopolni. On mu postavi tudi nekaj strojev na kmetijo, stroj za košnjo, za prevračanje, zgrabljanje, stroj za mlačvo, za napravo rezanice, za setev, plug za razna dela, ki so bila dolga ročna. Na velikih posestvih goni par tudi plug, stroji gonijo mlatilnice, stiskalnice.

Zdaj dobi kmetija nove sadeže. Krompir, koruza prideta iz Amerike; vse vrste detelje vpeljejo med sadeže, pese se sadijo, vrtnarstvo se mogočno razvija. Trta, hmelj se umno obdelujeta. Sadijo se razne trgovske rastline; sadjereja postaja posebna umetnost. Kakor vsako človeško delo, spremenile so naravoslovne vede tudi kmetijsko delo. V 18. stoletju in do danes vrši se revolucija tudi na kmetiji.

Ta preobrat je vidljiv, ta razvoj se loči vidljivo od prejšnjih počasnih majhnih razvojev na kmetiji. V jednom stoletju se je tudi na kmetiji več dobrega storilo v tem času, kakor prej v tisoč letih.

V 18. stoletju razvije meščan s svojim učenjastvom ter tehniko velikansko delo. On postavi stroj v gospodarstvo kot pomoč človeku in prevrže z njim vse stare razmere. On oprosti kmeta iz tlakarstva, on po trgovcu zveže ves svet, utira vožnje po vsem svetu po železnih cestah, po morju. Kmet, ki je doslej proizvajal povečjem zase in za malo številno meščanstvo, proizvaja odlej za ves svetovni trg; njegovi odjemalci (usta pomnožili se ljudje in žrela tovarni) rabijo dosti več kakor prej in vse v najboljši kakovosti. Kmet mora tlakarsko nprav sleči in postati ves drugačen delavec, svoboden delavec, ki sam misli, kateremu ni treba vodnikov, ki je spreten delavec in trgovec, ki utakne tudi kapital v svojo kmetijo, in tako intenzivno, vrtnarsko začne delati na polju, kot umen živino-rejec v hlevu in v mlekarini.

Učenjaki, ki so delali za razvoj industrije v 18. in 19. stoletju, niso prezrli kmetije. Ta jim je bila ravnotoliko važna kakor industrija. In v tem oziru se mora priznati, da je meščan kmetiji vrnil dobrote, katere je izkazala ona njemu od časa postanka meščanstva. Največji, najizdatnejši prenovitelji srednjeveške kmetije so bili meščanski učenjaki.

Do 18. stoletja se je kmetija le počasi razvijala. V 18. stoletju pričnejo se razvijati naravoslovne znanosti. Te znanosti napravijo v kmetijstvu velik, vidljiv preobrat. Prej se je kmetovalo, kakor so učili pradedi po svojih dolgoletnih izkušnjah; zdaj je naravoslovna znanost učila, kake snovi so v poljedelski zemlji; ona je razkrojela razno prst, rastline, gnoj — in zdaj se je natančno vedelo, kake snovi je treba tej rastlini, kake onj rastlini, kake se nahajajo v zemlji, kakih ji je treba nadomeščati, da bo bolj uspevala. Napravil se je umetni gnoj iz kama, rude, soli, sapeira in drugih v naravi nahajajočih se tvarin. Zdaj se je začelo takozvano umno (racijonelo) kmetovanje; zdaj je dobil človek vpogled v življenje rastlin in zemlje; zdaj je imel dosti gnoji na razpolago; ni se mu treba zanašati le na živinski gnoj in pe-

pe. Zdaj prihajajo novi sadeži na kmetijo, posebno krompir, pesa, trgovske rastline, tobak, olje, sladkor; vpeljejo se razne vrste detelje; njive se uporabljajo odzdej naprej tudi za pridelovanje detelje. Ko ima kmet deteljo, lažje razvršča in menjava sadeže; z deteljo dobi dosti najboljše klate. Žnjo lahko priredi več živine in sicer v hlevu, in pridelava več gnojla.

(Dalje pride.)

Tercijalka.

(Iz spominov duhovnika.)

Ali jo poznate čudno stvarico? Ruta jej visi z glave na nos, naravnost vas ne pogleda nikdar, ali njene oči švigajo na vse strani, vse vidi, vse zapazi. Po nekaterih krajih nosi pozimi in poleti veliko oprsno ruto, da se kak nepreviden možki ne pohujša s pogledom na njene "milne", ki jih je že modri in venske dobro poznači Salomon primerjal v svoji "Visoki pesmi" paru golobc. Ta stvarica hodi pogosto, celo vsak dan k obhajilu, nadleguje spovednike, tišči v farove in kaplanije ter donaša tja "pošte" iz cele fare, obrekuje vse ljudi, je nevošljiva, kadar vidi, da kdo pohvali njeno tovarišico, leta in se vozari po božjih potih, je zapisana v vseh možnih bratovskih, nosi škapulirje in svečnjice na prsih in ostre vrvi okoli pasu, na tihem pa je prava fantulja, ako se je ne izvje; včasih ima tudi prikazni in je semintja zamaknjena, po Kranjskem tudi politikuje in pomaga reševati vero; — ali jo poznate tako stvarico?

To je tercialka. Med slovenskim narodom jih je primeroma mnogo. (Mimogredé povdarjam, da se nikakor ne dotikam v istini pobožnih žensk, ki nimajo z omenjenim ženskim izrodkom nikake zveze.)

Nabral sem o tercialkah nekoliko sličic iz svoje prakse in čitateljstvo naj sodi, koliko trpljenja imajo z njimi duhovniki in drugi ljudje, ki morajo z njimi občeati.

Torej tercialka rade obiskuje "gospode". Nekateri že pokramljujejo z njimi, če prineso kak evenk ali kvante, ali vsakemu ni za to, zlasti če niso mlade! Nekoč popoldne je prišla taka sestra v kaplanijo ter dejala: "Tako mi je dolgočasno doma, sem pa prišla h gospodu." Gospod pa, nebdilen, je vzel palico ter jo nagnal. A pri vratih jej je še zaklical: "Kadar ti bo spet dolgčas, lahko zopet prideš."

V neko slovensko farno cerkev ob hrvatski meji je dohajalo tudi več Hrvatic. Nekoč sta maševala hkratu župnik pri velikem, kapelan pri stranskem altariju. Hrvatica pa je klečala v sredini med obema altarijema. Ko je bilo naključno tudi povzdigovanje obenem, se je Hrvatica trkala prav genljivo z desnico po prsih in z levico po hrbtu, da je bila, kakor se je pozneje izrekla, deležna obeh maš.

Svoje dni je šel kaplan od podružnice domov, in tercialka, ki so ga dohitele, so mu očitali: "Zakaj pa nam, gospod, danes niste pri povzdigovanju pokazali keliha?" — Kaplan pa se je zasmejal in rekel: "Vsak duhovnik ima pravico, da enkrat v sto letih mašuje tako, da ne dvigne keliha preko glave. Za me je bil danes tak dan!" — "Oh, to je kaj drugega! Hvala lepa. Tega še nismo vedeleti!"

Tercijalka pa tudi rade tožijo. Nekoč so šle nekega kapelana tercialka tožit k dekanu. Odposlale so iz svoje srede najbrihtnejšo v sobo, druge pa so čakale pred hišo. Vstopivši, pravi: "Gospod dekan, pri nas se pa zdaj prav hudo godi, vse smo se pohujšale!"

"Kaj pa se je zgodilo?"

"Kar počenjajo gospod kapelan z nami, kake snovi kaj več pobožne, to je že grozno!"

"No, kaj se je tedaj zgodilo? Le hitro povej, nimam časa!"

"Ja, kadar gremo me, ki smo te bolj popolnoma, k sv. obhajilu, nam dajejo g. kopelan tega ljubega Bogca narobe na jezik."

Dekan pa je grdo pogledal ter dejal: "Babše, meni se tudi zdi, da je v tvoji glavi nekaj narobe."

In Urša je morala iti. Spodaj pa

je vse povedala z vso žensko ogorčenostjo radovednim tovarišicam, ki so končno razsodile: "Ja, g. dekan so glih takšen kakor kaplan!"

Takisto so zatožile tercialko nekega kaplana celo pri škofu, da je gredé na spoved pod solnčnikom kadil! In škof je babšeto verjel! Kaplan je bil citiran k škofu ter ondi izpričal: "Jaz sploh ne kadim."

Kmalu nato pa je bil tožen pri ordinarijatu, da zahaja vsak večer v nadučiteljevo klet. Kaplan je pisмено odgovoril: "G. nadučitelj uljudno prosi preč. konzistorij, da se mu blagovoli naznaniti, kje je ta njegova klet. Doslej je — še ni ma!"

Zanimiv je sledeči slučaj. Bilo je v soboto v jeseni. Kaplanu je bilo iti v bližnjo podružnico maševat, a preden je odšel, se mu je naznanila običajna vest, da mora iti k neki sitni Mici na spoved. "Je že prav!" Da bi pa ne hodil od podružnice še drugič na hrib k župni cerkvi, vzel je burzo in vse potrebno seboj, da more takoj od podružnice iti k Mici. Takoj po maši sta torej z mešnjem odšla brzih korakov. Pri odhodu se navadno pozvoni na stolpu in potem sta korakala po okrajni cesti k Micemu stanovanju. Ko sta stopila v vežo, sta zapazila, da Mica hiti iz ozadja hiše v vežo ter vzdihuje: "Ježes, to se mi pa še ni zgodilo!" Kaplan je spoznal takoj pravi položaj ter rezko rekel: "Meni tudi ne!" Mica pa se je hotela šele tedaj položiti kot bolnica v postelj. Končno pa je hotela še poslednje olje. Kaplan pa ji je dejal: "S palico ti ga dam, da se ne boš norčevala več iz Boga in iz cerkve!" Sitna Mica ni bila slišala zvonjenja iz podružnice, ker je hribeček vmes, in zato ni utegnula več leči v postelj in igrati bolnico.

V cerkev ima dvajset minut, — pa ne, svoji tercijski prismojenosti je morala zadostiti ter mučiti kapelana. Ne vem, kako bi izhajal sam Bog v nebesih s takimi babšeti, če bi jih vzel k sebi! Takoj, ko je kaplan odšel, pa je šla babnica (bila je občinska ubožica) v mesto k sodišču tožit župana, ker ji je baje kupil pre malo drv za zimo iz občinske blagajne.

Tercijalka imajo včasih tudi prikazni, zamaknjena itd. Sanja se jim večkrat o Mariji, o drugih svetnikih, in poznal sem neko postarno nemško gospo, ki je pri vsaki priliki napadla kaplana ter pripovedovala, da se ji je zopet sanjalo o Materi božji. V znani slovenski fari je neko dekle razglasilo, da se ji na veji v hosti prikazuje Mati božja in priprosti ljudje so tekli takoj tja. "Jaz ne vidim ničesar," so dejali nekateri. — "Ali čisto prikazen vidi le tisti, ki nimajo nikakega smrtnega greha na sebi!" so trdili drugi, in zdaj je vsak videl Mater božjo, ker se ni hotel izdati, da ima umazano dušo. Največji dobiček od takih "prikazni" imajo krčmarji in kramarji. Ravno tisto dekle, ki se ji je prvi pokazala Mati božja na veji, je kmalu nato — povilo! Ko pa je neki pameten kaplan raz prižnico ljudem razlagal, da so take prikazni večinoma sleparije, ter dejal: "Kaj mislite, da je Mati božja kakor veriverica, da bi vam skakala po vejah," se je faranom hudo zameril.

Vzroki tercijsalstva tiče v ženski naravi, ki je bolj misterijam nagnjena, potem v slabi odgoji in nevedni družbi. V 17. ali 18. letu se začne za dekle "Sturm- und Drangperiode". Ako tedaj nima bodisi duševnega ali telesnega dela, ako nima v tem času previdne matere voditeljice, zagazi v verske blodnje in postane tercialka, nadloga duhovnikov. Najboljše zdravilo je pač zakon, ki jo ozdravi vseh pretiranosti. Seveda, ako se v zakonu ne odloži svojih verskih izgredev, potem ima mož v hiši pravi pekel. Ne, ki mož takega ženskega izrodka se je nekoč izrazil: "Škoda, da nisem bil znan z Adamom pred njegovim vsodnim spanjem; vsa rebra bi mu bil polomil."

Vzrok tercijsalstva pa so tudi duhovniki sami, zlasti pa nevedni misijonarji, ki pretiravajo na prižnici in zbegajo nerazsodne ženske možgančke. Pripeti se pri misijonih, da napravi kar ves deklški zarod v fari obljubo devišstva. Nekateri du-

hovniki tercijsalstvo še podpirajo, kajti taka ženska se z vsemi kremplji drži svojega dušnega pastirja, njemu znoši ves denar, njemu sporoča v testamentih, ako mu že ni vsega dala poprej, česar praktičen "gospod", seveda, ne zameta.

Taka je torej specialiteta — tercijsalka!

Nov koledar.

Pred kratkem prejeli smo od Josipa Trinerja, izdelovalca zdravilnega grenkega vina, krasen stenski koledar za leto 1907. Originalne slike na tem koledarju napravil je slavnoznani češki slikar E. Nadherný in so izvrstno slikarsko delo. Iste namreč predložujejo vkrcanje izseljencev, druge zopet nabiranje zelšč v starem kraju, in tretje zopet trgiranje grozja v kalifornijskih vinogradih. Koledar nudi poprečno sliko, iz česa in kako se dela Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Ta lepi stenski koledar lahko dobite, ako pošljete 20c v srebru ali poštinih znamkah. Pišite na Jos. Trinerja, 1995 Ashland ave., Chicago, Ill.

ZAHLAVALA.

Vsem cenjenim sodrugom širom držav Michigan in Minnesote, kateri so me na mojem potovanju za list "Glas Svobode" gostoljubno sprejeli in mi veliko pripomogli, da se je razširil list, izrekam tem potom mojo najteplejšo zahvalo. Živili!

Z bratskim pozdravom
John Molek,
zastopnik "Glasa Svobode".

Nepotrebno.

Čudno je, a vendar resnično, da je mnogo ljudi, ki po nepotrebnem zapravljajo velike svote, še več pa je takih, ki so v trpljenju, čeprav imajo pomoč pri rokah. Gospod Ivan Sonefeld iz Lansing, Kans., pravi: "Moja soproga trpela je grozne bolečine radi neprebavljivosti; potrosil sem velike svote denarja, pa vse zaman. Nobeno zdravilo ji ni pomagalo. Naposled zatekel sem se k Trinerju, in glejte! — komaj je porabila tri čaše Trinerjevega zdravilnega grenkega vina, že se je počutila kot prerajena, popolnoma zdrava žena." — Mnogo takih bočnikov si lahko prihrani veliko denarja poleg tega pa tudi hitro ozdravi, ako začne ob pravem času rabiti Trinerjevo zdravilno grenko vino. Isto ozdravi vnetje notrajnih delov želodca, pripravi in ojači želodec za prebavo jedi in okrepuje celo telo, kar pomenja najboljše zdravje. Za vsako notrajno bolezen, vnetje črev itd. rabite samo Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Javna zahvala.

Veliko učeni zdravnik Dr. E. C. Collins M. I.

Jaz Vam naznam, da sem Vašo poslano zdravilo porabil in sem se popolnoma z njimi ozdravil. Nobene bolezni ne čutim več in Vas srčno lepo pozdravim in se Vam srčno lepo zahvalim za Vaš trud.

Jakob Spehek,
P. O. Chisholm, Minn.

POZOR, SLOVANI!

==AMERICAN EXPRESS COMPANY.==

jamči Vam s svojo glavnico \$500.000 za varnost vsakega centa!

Razpošiljamo denar na vse strani sveta pod najbolj ugodnimi pogoji. Za \$20.40 pošljemo 100 K avstrijskega denarja z že všteto poštino — dočim plačate drugod \$20.50

Odpošiljanje se izvrši točno in v najkrajšem času.

Očividno ste torej pri nas bolje postreženi kakor kjerkoli. Poskusite samo enkrat, in prepričani smo, da se bode te od tedaj naprej vedno le naše tvrdke posluževali.

Obratite se na našega zastopnika,

M. V. KONDA, 669 Ioomis Str., CHICAGO.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Pišite po cenik.

KDOR hoče dobro ceno blago in sistem prihraniti denar, kupuje naj žepne in stenske ure, verižice in sploh zlatnino pri

W. J. WIŠA & SON

MODERNI JUVELIR

381 W. 18. Str. CHICAGO.

Največja zaloga zlatih in srebrnih ur verižic, prstanov, igel itd na zapadni strani mesta. Že čez 30 let vedno na istem prostoru.

JOSIP JIRAN

459 W. 18. cesta, CHICAGO

Največja zaloga vsakovrstnih instrumentov.....

Moja posebna specialiteta so doma izdelane harmonike in koncertine.

Izdelujem novo in popravljam staro.

Pišite v slovenskem jeziku

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

III.

Napačno je, ako se govori o Kristusovih naukih, da prinašajo le osebno rešitev poedinemu človeku, in da se ne dotikajo tudi splošnih državnih upravanj. To je le drzna trditve in očitna laž, ki se pri resnem premišljevanju takoj razprši v dim. Vzemimo torej: ne ustavljam se hudemu, ponudim kot posamezno bitje svoje lice, — kaj naj storim, če pride sovražnik, če je ljudstvo v stiski, in ako se me poziva, udeležiti se boja proti napadalcem in jih pobiti? Prisiljen sem, rešiti upravljanje: V čem obstoji služba božja, in v čem služba zaslepljenega človeštva? Ali naj grem v vojno, ali naj ne grem? — Jaz sem kmet. Izvolijo me za starešino, za sodnika, za porotnika, silijo me prisegati, soditi, kaznovati, — kaj naj storim? Zopet moram voliti med postavami Boga in postavami človeštva. — Menih sem, živim v samostanu. Kmetje so se polastili našega polja. Pošlje se me k sodnji, da jih tožim. — Zopet stojim pred jednako izbiro. Nikdo se ne more izogniti rešitvi tega upravljanja. Ne maram tukaj govoriti čisto nič o naših poklicih, čijih delovanje in nehanje obstoji jedino v tem, da se upirajo hudemu: vojaštvo, sodniki, upravni uradniki, vse, vse, tudi najneznatnejši stanovalci in posamezni ljudje imajo se odločiti ali za službo božjo in izpolnjevanje njegovih zapovedij, — ali pa za državne uredbe. Moje življenje samo je z državo tesno spojeno, in država zahteva od mene nekristjansko delovanje, ki je Kristovim zapovedim naravnost nasprotno. S splošno vojaško dolžnostjo, z vpeljavo porotnih sodnij stopa ta odločilni trenutek, da se vsakdo izreče za ali proti, — še z večjo neizprosnostjo na dan. Vsak človek je primoran zagrabiti morilno orožje, puško, meč, — in biti vsakčas pripravljen k moritvam! Vsak mešan mora se udeleževati obravnave, kjer se sodi in obsodi njegovega bližnjega, to se pravi: vsakdo je prisiljen Kristusovi zapovedi "Ne upirajte se hudemu" ne le s besedami, temveč tudi dejansko nasprotovati.*)

Tudi vojaku vrnilo se je upravljanje: evangelij ali vojaške zapovedi — božje ali človeške postavbe? — S tem upravljanjem se je bilo baviti tudi Samuelu, vesoljnemu človeštvu, Kristusu samemu, njegovim učencem, to upravljanje stopa zlasti pred sedajne kristjane, in stopilo je tudi pred mene.

Postava Kristusova z naukom o ljubezni, ponižnosti, samozatajevanju mi je že od nekdaj ganila srce in imela za me privlačno silo. Toda v svojem življenju, kakor sploh v sedajnosti in bodočnosti, videl sem vse v nasprotju proti tej postavi, čemur se je moje srce, moja vest in moja pamet sicer upirala, a prišlo je mojim živalskim nagonom. Vedel sem: če sprejemem Kristusove postavbe, ostanem osamljen in slabo mi bo šlo, preganjal se me bo; ako pa sprejemem postavbe človeške, lahko bom živel mirno, brezskrbno, podpirali me bodo, dajali mi bodo prednost vsi, vest pa mi bo zamorilo delo s svojimi raznoliki sredstvi, — vse ravnotako, kakor je Kristus prorokoval. To sem vedel, in zato se nisem uglasil v pomen Kristusovih postav, ampak sem se potrudil, da si uravnam življenje po njih tako, da bi me v mojih živalskih nagonih ne ovirali. Ker mi pa ni bilo mogoče, umevati jih tako, so mi končno postali sploh nerazumljivi.

Čudim se danes, da me je moja

*) Kako nespametno, pravzaprav predrzno je torej, ako se še vedno govori, da je kristjanska vera vpeljana v kak državi kot državna vera! Tako zvane "kristjanske" države — to je humbug, preračunjen na to, vzdržati verno ljudstvo v večjem "strahu božjem". — Opomba prelagateljeva.

kratka pamet mogla tako daleč zvoditi! — Naj povem, tukaj en primer, s kako duševno temo sem si raztolmačil nauke: "Ne sodite, da ne boste sojeni" (Matej VII, 1 — Luka VI, 37). Sodnje s svojimi uredbami, pri katerih sem tudi jaz sodeloval in katere so varovale mene in mojo lastnino, smatral sem tako za brezpogojno sveto in božji zapovedi nenasprotne, da jim nisem nikdar drugačnega pomena pripisoval, kakor tega, ki je izražen v besedah: "Ne sodi svojega bližnjega! Nisem na to mislil, da je Kristus pod temi besedami menil tudi civilne in kazenske sodnje, okrožne in mirovne sodnje in vsakojake druge državne uredbe. Šele ko sem nauk: "Ne upirajte se hudemu" v njegovem pravnem pomenu popolnoma razumel, upravljal sem se, kakšno sodbo je vendar imel Kristus o sodnjah in drugih takih človeških napravah, — in ker sem vedel, da jih je moral zavreči kot neopravičene, sem se zopet upravljal, ali ne pomenja njegov nauk morda tudi tega, da se sme svojega bližnjega soditi ne le z besedami, marveč tudi ne s sodniji mi!

Evangelist Luka pravi v V. pogl., vrsta 37—49: "Bodite milosrčni, kakor je milosrčen Vaš Oče" in precej za tem: "Ne sodite, da ne boste tudi Vi sojeni; ne proklinjajte, da ne boste prokleti sami." Ali nam steni, poleg prepovedi, svojega bližnjega soditi, ni prepovedal tudi sodnij? Moje srce in moja zdrava pamet sta mi to takoj potrdila.

(Dalje sledi.)

Liguorijanska morala.

(Nadaljevanje.)

3. Rimsko-katoliška cerkev zahteva svojim duhovnikom zakon, — toda ker ve, da je to proti zakonu narave, dovoljuje spovednikom, da smejo z omoženimi ženami, ki so se jim spovedale, zakon prelomiti in grešiti; duhovnika, ki je tako grešil, se pod smrtnim grehom ne sme izdati.

Da je duhovnikom rimsko-katoliške cerkve zakon prepovedan, je znano; da pridejo nadalje duhovniki, ki postanejo z vsakdajnim čitanjem nečistih moralnih teologij in vsled predpisanih nemoralnih upravljanj in pogovorov med spovedovanjem sami nečisti in spolno razdraženi, — v zapeljivo skušnjavo, z omoženimi ženami zakon prelomiti, — to je več kot gotovo, posebno še, ker je cerkev skrbela, da se ne izve.

Sv. Alfonz Liguori prepoveduje odločno dotični ženi, ki je s spovednikom grešila, ovaditi ga.

V svoji moralni teologiji pravi kar naravnost to-le:

"Spovednika se ne sme ovaditi 1. ako je grešil z ženo, ki ga je prosila, da jo spove, še pred spovedjo, 2. po dokončani spovedi, 3. tudi med spovedjo, ako z isto preneha za nekaj časa z izgovorom, da mora v važni zadevi nekam iti in potem nazaj pride, 4. ako se z ženo dogovorita, da jo pride duhovnik spovedat na dom in da se v to svrhu, da premotita posle, napravi žena bolno.

Če pa duhovnik prelomi zakon ob drugih dnevih, ne pri spovedi, in na kakem drugem kraju, ne v cerkvi, — potem se ga pa sploh ne sme naznaniti. Zgorajšna določila veljajo le za časa spovedovanja!

Če bi pa kaka žena vendar-le hotela ovaditi spovednika, ki jo je zapeljal, se ji ne sme verjeti. Duhovniku se mora bolj verjeti kakor ženi, in če spovednik reče, da ga je žena do tega pripeljala, se ga naj oprost; ženi pa potem grozi kazen zaradi lažnjive obtožbe duhovnika.

Tudi spovednik, ki se je v tem oziru pregrešil, ni treba povedati tega pri svoji spovedi.

Liguori piše:

"Upravljanje, se li spovednik, ki je imel pri spovedi opravka s kako ženo, mora tega spovedati, — se po običnem mnenju zanika.

Spovednik je torej varen na vse strani pred nečisto ovadbo." — Nevarnost za zakonolom je torej

precejšna. Sam sv. Liguori pravi, da se skesanega duhovnika, ki v mesecu samo enkrat greši, ne sme grajati.

Stvar pa je še veliko hujša.

Pater Chiniqui, zelo vester in popolnoma zanesljiv mož, poroča v svoji knjigi, da se jih je od 200 duhovnikov, ki so se pri njem spovedali, pregrešilo 179 na tak način; med temi je samo eden zapeljal pri spovedi okrog 1500 žen oziroma deklic! Večino teh je ta imenitni Don Juan po njegovi lastni izjavi moralno (inravno) popolnoma uničil s spraševanjem glede najneestramnejših reči.

Neki drugi ugleden duhovnik, pater Hyacinth, pa konstatira, da je izmed 100 spovednikov le eden, ki ga ne premotijo skušnjave, ostalih 99 pa se vsi pregrešijo zoper nečistost.

Očividna je torej velikanska nevarnost za omožene kakor tudi za neomožene, ki se spovedujejo pri duhovnikih, katere je cerkev obsodila v celibat ali v neozenjenost; kajti ravno ta neozenjenost je vzrok, da so duhovniki navadno spolno jako razdraženi, ali kakor bi se tudi še reklo — "priživi".

Za duhovnika je tako zapeljavanje res mikavno! Če se primerijo kake posledice, potem ni kriv on, marveč — mož!

Ako pride nov duhovnik, mora se žena njemu zopet spovedati, povedati mu mora vse natančno, kako je prišlo do zakonolomstva s prejšnjim duhovnikom. Novi duhovnik je torej o vsem dobro poučen, kako se mu je ravnati, ako hoče doseči kak uspeh. — Satanska uredba!

Resnično, za duhovnika je skušnjava tako zapeljiva, da ga je teško obsojati, če pade. Le pomislimo! Neozenjen in dolžnost njegova je, pogovarjati se v spovednici z mladim dekletom ali lepo ženo o rečeh, ki se ne govorijo v javnosti; pripoveduje se mu z vso natančnostjo o razmerah s prejšnjim spovednikom — ni li to velika skušnjava zanj? In to se ponavlja vedno in vedno! Nikdo bi se ne mogel premagati.

Rimska hierarhija, mesto da bi se ravnala po nauku: "In ne vpelji nas v skušnjo, temuč reši nas hudega" — ter odpravila te kričeče razmere, pa nasprotno od svojih duhovnikov take skušnjave še zahteva!

Vsled tega se smatrajo zakonolomni od strani duhovnika v rimsko-katoliški cerkvi le kot mali prestopki, katere škof skesanemu duhovniku rad spregleda.

Papež Aleksander III. je v svojem pismu na nadškofa v Salerno l. 1180 postavil to-le načelo, ki še dandanes velja:

"Zakonolome in druge manjše prestopke lahko odpusti škof duhovnikom, ki obudijo kes."

Potemtakem duhovnikom ni treba biti preveč v skrbeh, ker tako lahko dobijo odpustčenje. Zakonolomna nevarnost je torej tem večja, (Dalje prihodnjič.)

BOLEZNI VSLED MRZLEGA VREMENA:

revmatizem, nevralgija, bolečine v ledjih, prsih in križu, hripa in influenza se odpravijo

DR. RICHTER-JEVIM
ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. Richterjev Anchor Pain Expeller je zelo dobro sredstvo proti bolečinam v križu, protin, revmatizmu itd.

Pazite na varstveno znamko. Pri vseh lekarnarjih 25 in 50c

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl St.

New York.

Nasizastopniki.

Za državo Michigan in Minnesota: J. Molek.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Strukelj.

Za državo Kansas: P. Obregar in S. Stefančič.

Za državo Wyoming: Lorenc Demšar.

Za Cleveland, O.: A. Kužnik.

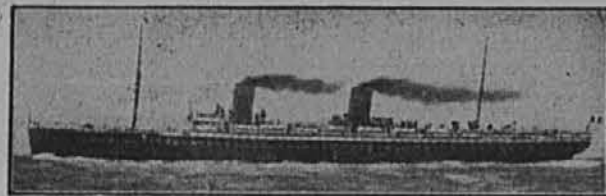
Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenec.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence	30.000 ton.	La Lorraine	22.000 ton
La Savoie	22.000 ton.	La Touraine	15.000 ton

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavil Sarić, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu sosebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zastopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

14. ulica vogal
Blue Is. Ave.

Yondorf Bros

**Najboljše obleke
za primerne
cene.....**

Najboljše izbira možkih oblek
in sukenj na zapadni strani,

Ena cena za vse. Možke obleke
modnega kroja od

\$10.00 do \$28.00

Zimske suknje za možke naj-
boljšega kroja

**\$8.00; \$15.00
do \$25.00**

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.

JOHN KAKER, EDITOR.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Naslov za dopise in pošiljate je

"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Darragh, Pa., 26. novmb.

Z ozirom na okrožnico društva "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberlandu, Wyo., inspirirano po Zavrtniku, — odgovarjamo sledeče:

I. Zavrtnik naj ostane na svoji stopnji, kjer je.

II. naše društvo nima nobenega povoda pritoževati se zoper glavne Jednotne uradnike, ker smo uverjeni, da delujejo za povzdigo Jednote;

III. Jože Zavrtnik je prekoračil pravila, po našem mnenju torej ni več vreden biti član S. N. P. J.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J.

Karel Mackovšek, predsednik.

Valentin Urbas, tajnik.

Josip Mohar, zastopnik.

Patterson, N. Y., dne 30. nov.

Nad vse zanimivo bi bilo vedeti, kako bi slavni italijanski pisatelj Rosmini, ki je svoj čas pisal knjigo "Petero ran svete cerkve", — opisal naše Čičaške svetnike, zbrane pod zastavo Zavrtnik & Sojar Co., ki zadnji čas tudi kravijo, ne iz peterih, pač pa iz stoterih ran.

Gotovo je, da bi tak opis bil zelo pomemben, in gotovo je tudi, da bi pisatelj, ako bi se danes prebudit iz svojega trdnega, večnega spanja, napisal debelo knjigo o delovanju teh "vrljih" mož!

Tu bi se dalo v pravi luči pokazati, kako je ta slov.-soc. druhal organizirana in kako izgublja dan na dan prave socialne člane, izgublja pa tudi na ugledu pri svojih rojakih.

Znano nam je, da pravi socialisti izvršujejo dobra, plemenita dela, v korist celi človeški družbi, — naši takozvani "tudi-socialisti" pa podirajo s čudovito besnostjo, kar so zidali in zidajo drugi. Na ta način ne moremo nikdar imeti pravih uspehov. Poglavitni vzrok pa je, ker mislijo, da so — nezmojljivi. Njihova ožabnost jim ne pripušča skupnega dela. Hočejo biti vse sami. Kršili so slogo na neodpušljivi način prvič stem, da so se odcepili od socialne stranke in si ustanovili svoj list — "Proletarca", — ki zasleduje le strankarske namene, drugič pa slogo kršijo stem, da ne dajo miru in vedno iščejo le prepira in razdora. Uprašam se, čemu vse to? Odgovor: sebičnost, zavist, ker vidijo pri svojem bližnjem nekoliko več kakor imajo sami, in ker jim dišijo dolarji, — smrdi jim pa delo! To je tisti boj, ki ga vodijo naši "pravi" (?) socialisti proti Jednoti in posameznim osebam! Jahali bi radi, jahali! Fui, taki socialisti! Na Ruskem se ljudstvo energično bori za svobodo, — tukaj pa hočejo "Proletarčevci" vtihotapiti absolutizem.

Kaj je torej pravi vzrok njihovega nesmiselnega boja: načela socializma, — ali do'ar in užaljeno samoljublje?

Sploh pa ve le glavni vodja, Zavrtnik (pa Sojar tudi! — opomba uredništva), za kaj se gre pravzaprav. Ostali, — kimovci, — so morda še prepričani, da se potegujejo za dobro stvar!

Toda kadar bo njih višji pastir udarjen, razpršile se bodo ovce, —

prišli bodo k zavesti, da so se dali grozovito vleči.

Glavni vodja kimovcev prav dobro ve, da bo kmalu prišel "na kant", da je bilo vse njegovo početje le navaden švindal, uprizorjen kot nekaka pustna burka, ki pa bo konec vzela, kakor vzame konec veseli pust, kadar ga pokopijejo. Za pustnim veseljem pa vedno nastopi — pošten maček. A naš nadpastir svojim nedolžnim ovčicam tega ne pove v obraz, ker noče sebi in njim kvariti itak kratkega veselja. Streznil pa se bodo gotovo oni naši rojaki, ki hodijo sedaj zanj v boj, ne vedoči, čemu in za kaj.

Rešitelj ameriških Slovencev postaja zmeden in bled.

Čujte, strmite, pomislite! — sredi ulice Center ave. v Chicagi, pozno v noči, se je v priču obilne množice na ves glas zasmejal Kondi, Klobučarju in Stoniču, ko se je prvič poskopil z ono gnojnico, katere je bila namenjena imenovanim trem! Prestrašena množica ga je imela za navadnega pouličnega norca, in malo je manjka'lo, da niso redarji storili korakov, kakoršne storé v podobnem slučaju. Neki njegov sodrug — ki je objednem tudi filozof in teolog — ga je opazil z onkraj ulice, pristopil k njemu in ga uprašal, kaj se mu je prigodilo. On pa hladnokrvno odgovori: "Nič — samo gor se mi je pahnilo od one gnojnice, s katero sem se sam poskopil."

Takšen je torej naš prerok in diktor, ki narekuje Jednoti podrejenim društvom, kaj naj sklenejo, in ki tudi vohče vedno in povsod vsiljuje svoje mnenje. Vsa njegova početja v zadnjem času kažejo, da je postalo njegovo duševno stanje kritično, in da bi se storilo dobro delo, ako bi se ga skoro oddalo v kak zavod za umobolne, v svrhu opazovanja. Ako psihijatri*) doženejo, da je duševno abnormalen, potem je usmiljenja vreden, in naj se ga obdrži v zavodu. Če pa se izkaže, da je zdrav, no, potem pa se ga naj pošlje v kak — drug zavod!

Ker pa je g. Sakser & Co. otvoril ne dolgo tega v New Yorku zavod za umobolne s specialnim oddelkom za konstantiranje norecev, bilo bi le rodoljubno delo, da se ga pošlje tja. Dolžnost naša je, da podpiramo "rojake", in tudi tukaj se moramo držati gesla: "Svoji k svojim!"

Nepristranski opazovalec.

*) zdravniki za duševne bolezni.

JAVNA ZAHVALA.

Veselica, katero je zadnjič priredil Slov. del. pevski zbor "Orlo", bila je nepričakovano dobro obiskana. Velika Narodna dvorana, okrašana s podobo "Orla" s slovensko trobojnico, je bila polna do zadnjega kotička. Ob stenah so bile postavljene mize, pri katerih se je neštévilo občinstvo ob kupici dobrega vinca zabavalo kar najprisrčneje, kramljajoč o tem in onem. Kedo izmed Slovencev ne bi želel vesele, poštene zabave v krogu svojih rojakov? Le redkokdaj se nam nudi prilika medsebojnega spoznavanja in domače zabave, kjer pozabimo vse britkosti in skrbi, ki nas težijo. Slovenci smo narod, ki ljubimo družabno življenje, ki radi nekoliko porajamo, potem pa z veseljem zopet gremo na svoje dnevno delo. Kedo nam more zameriti to nedolžno veselje? Kakor bi bila jed brez soli neprebavna in nezavžljiva, — tako bi bilo tudi naše življenje pusto in dolgočasno, ako bi mu ne pridevali nekoliko soli — veselice —; to nas dela duševno bolj gibčne. Naše duše bi brez vsakega razvedrila odvevale, otrpnile; postali bi sčasoma topi, mrtvi, — podobni stroju ali pa voju, ki vedno le vleče in vleče, pa ne ve zakaj.

Zato se je tudi odzvalo toliko rojakov pozivu veselicega odbora; vsak je prihitel na to veselico, kdor je le mogel.

Pripravljalni odbor je storil svojo dolžnost in ukrenil vse, da se zabava čim najbolj obnese. Povabil je pevske zборе, "Slovana" in "Zoro", dobro vedoč, da lepo petje temu smotru najbolj ustreza. Burna pohvala, ki je sledila povskim točkam, je dokaz, da so pevci izvršili

svojo nalogo mojstersko. Tudi moški in mešani zbor "Orlov" je žel glasno odobravanje.

Videli smo navzoča tudi razna druga društva, kakor društvo "Narodnih Vitezov", društvo "Delavec" iz South Chicago, društvo "Slovija" in "Slovenija", hrvatsko društvo "Dr. AnteStarčević" ter Narodno Čitalnico Čičaško. Vsa ta društva so se na vabilo udeležila zabavnega večera korporativno in veliko pripomogla, da je veselica tako veličastno uspela.

Veseloigra "Dva gospoda pa en sluga" je brezdomno vsakemu ugajala; gospodne-igralke in gosposke-igralci so se častno potrudili, da podajo občinstvu res nekaj izbornega. In to se je tudi zgodilo!

Dolžnost nas torej veže, da izrekamo tem potom javno zahvalo vsem omenjenim pevskim zborom in igralcem za njihovo požrtvovalnost, nadalje pa tudi vsem društvom in ostalemu občinstvu za njih obilni poset, sploh vsem in vsakemu, kdor je kaj pripomogel do večje zabave. Vsa hvala in čast jim. V Chicagi, dne 2. decembra 1906.

Odbor.

Misli.

Delavec ima sedaj patent na to, da se mu bo na "onem svetu" dobro godilo in da bo tam enak bogatin. Najbolje je, če ta "patent" najzaj vzame! Duhovniku pa naj reče: Bratec, tam na onem svetu boš jednak kamurkoli, — na tem svetu pa si ti nisko pod menoj, — iz razloga, ker nič ne delaš, marveč le ješ in piješ.

Ko se bo to zgodilo, prišli bodo dobri časi za delavski stan.

Zdaj, ko vožnja čez morje stane samo to dolarjev, se je bati, da bo ljubljanski škof Jeglič v Ameriko prišel. Kar se fehtanja tiče, ti cerkveni knez bajé še Clevelandškega Hribarja prekaša! Našim naročnikom bomo potem brezžičnega brzojava naročili, kedaj bo velikanški kip svobode v newyorškem pristanišču položil varnostno svojo roko na žep svoje postirkane kile. To bo namreč zanesljivo znamenje, da se njegova "Prevzvišenost", Dr. Anton Bonaventura Jeglič, bliža svobodnemu ameriškega obrežju.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 669 Loomis Str., Chicago, Ill.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmóžni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburgh, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

\$6.00 SEST DOLARJEV

Je sedajna vrednost

1 DELNICE PAROBRODNEGA DRUSTVA

American Navigation Company.

Kdor želi delnice kupiti še prej, predno cena istim zopet poskoči, naj takoj odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company

108 Greenwich Street,
NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

American Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod!

S tem se naročim na delnic družbe 'American Navigation Co' ter Vam zajedno pošljem znesek \$..... kot plačilo za naročene delnice, katere mi blagosvolite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate ako prekoračijo naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrniti vposlano svoto v celem znesku

Ime

Ulica in št.

Mesto in država

Dne 190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorni: DAN. BADOVINAC, 206 Chestnut Str., Kewaree, Ill.

JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave., Chicago, Ill.

MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

odbor: MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.

odbor: JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne posiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Sprejetje novih društev.

Novo društvo "Skala" št. 50 v Clinton, Ind., sprejeto v S. N. P. J. 1. nov. 1906. Imena društvenikov so: Josip Cigale, 2566; Filip Kolar, 2567; Ivan Kolar, 2568; Karol Vrabčič, 2569; Frank Dobrovnik, 2570; Josip Tratnik, 2571; Josip Gračner, 2572; Andrej Ladiha, 2573; Matija Razbornik, 2574; Jakob Krainz, 2575; Alojz Volante, 2576; Ivan Albrecht, 2577; Pavel Gregurič, 2578; Ivan Dolinšek, 2579; Ivan Močnik, 2580; Gregor Skobir, 2581; Anton Tratnik, 2582; Ivan Zakrajšek, 2583; Matija Golja, 2584. Društvo šteje 19 udov.

Novo društvo "Narodni Dom" št. 51 v Aspen, Colo., sprejeto v S. N. P. J. 9. nov. 1906. Imena društvenikov so: Josip Debeve, 2585; Andrej Tršelič, 2586; Andrej Rigler, 2587; Anton Tekane, 2588; Frank Peček, 2589; Alojz Čampa, 2590; Anton Sobek, 2591; Josip Hočevan, 2592; Anton Kastelic, 2593; Josip Drobnič, 2594; Anton Lipič, 2595; Ivan Krizman, 2596; Ivan Miklič, 2597; Anton Petrič, 2598. Društvo šteje 14 udov.

Novo društvo "Zvezda" št. 52 v Broughton, Pa., sprejeto v S. N. P. J. 10. nov. 1906. Imena društvenikov so: Frank Mrak, 2599; Martin Primožič, 2600; Mihael Červ, 2601; Matija Košir, 2602; Matija Mažgon, 2603; Andrej Ortar, 2604; Ivan Božič, 2605; Ivan Kastelic, 2606; Ivan Bizjak, 2607; Ivan Zaje, 2608; Feliks Vončina, 2609; Frank Vehar, 2610; Jurij Gosak, 2611; Anton Fajdiga, 2612; Ivan Morave, 2613; Jurij Bizjak, 2614. Društvo šteje 16 udov.

Pristopli udje.

K društvu "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Matija Gril, 2615; Frank Hren, 2616; Alojz Dobrave, 2617; Andrej Lotrič, 2618. Društvo šteje 118 udov.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Ivan Paučnik, 2619; Jakob Breje, 2620; Frank Bukovec, 2621. Društvo šteje 133 udov.

K društvu "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Ivan Tomec, 2622. Društvo šteje 58 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Julijan Kalankovski, 2623; Lovrene Potočnik, 2624. Društvo šteje 40 udov.

K društvu "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Frank Korče, 2625; Anton Benedik, 2626; Primož Kogoj, 2627; Frank Dolar, 2628; Lovrene Urbanja, 2629; Frank Oražen, 2630; Alojz Levar, 2631; Frank Cirk, 2632; Jakob Mlakar, 2633; Frank Rupnik, 2634; Josip Rupnik, 2635. Društvo šteje 42 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Andrej Drmot, 2636; Frank Smolej, 2637; Ivan Leskovec, 2638; Matija Curel, 2639. Društvo šteje 74 udov.

K društvu "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.: Frank Mautinger, 2640. Društvo šteje 45 udov.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Matija Bister, 2641; Frank Lipovšek, 2642; Frank Markele, 2643; Frank Sinkler, 2644; Alojz Ramovš, 2645; Ivan Bogataj, 2646; Ivan Hrovat, 2647; Ivan Kotzman, 2648. Društvo šteje 84 udov.

K društvu "Edinost" št. 12 v Murray, Utah: Matija Vidmar, 2653. Društvo šteje 32 udov.

K društvu "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Frank Stržinar, 2649; Matevž Mehlin, 2650; Frank Mišič, 2651; Matevž Kaučič, 2652. Društvo šteje 30 udov.

K društvu "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Frank Mavrič, 2654; Ignacij Lozar, 2655; Silvester Fortin, 2656; Alojz Lovšin, 2657; Matija Fortin, 2658; Josip Podkrajnik, 2659. Društvo šteje 55 udov.

K društvu "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Ivan Sternšek, 2660; Martin Kosem, 2661; Frank Zaje, 2662; Ivan Rogel, 2663; Matija Bergles, 2664; Anton Mlinar, 2665; Anton Fašun, 2666; Frank Primožič, 2667; Marko Kumer, 2668; Josip Veršnik, 2669; Frank Tratnik, 2670; Karel Elias, 2671; Frank Pezar, 2672; Albin Zalesnik, 2673; Josip Benda, 2674; Ivan Pustoslemšek, 2675; Ivan Novak, 2676. Društvo šteje 92 udov.

K društvu "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Frank Godič, 2677. Društvo šteje 44 udov.

K društvu "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans.: Ivan Gole, 2678; Jernej Gole, 2679; Ivan Božič, 2680. Društvo šteje 42 udov.

K društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Ivan Ilja, 2681; Andrej Peklaj, 2682. Društvo šteje 80 udov.

K društvu "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Valentin Polanc, 2683; Peter Močnik, 2684; Anton Svetik, 2685. Društvo šteje 68 udov.

K društvu "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Mihael Čamažar, 2686; Anton Koprivnikar, 2687; Alojz Tomazin, 2688. Društvo šteje 34 udov.

K društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Ivan Fratar, 2689; Josip Radelj, 2690. Društvo šteje 60 udov.

K društvu "Novi Dom" št. 28 v Greenland, Mich.: Ivan Benčina, 2691. Društvo šteje 22 udov.

K društvu "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: Ivan Kramar, 2692; Josip Zaje, 2693. Društvo šteje 81 udov.

K društvu "Sava" št. 32 v Winterquarters, Utah: Martin Žibert, 2694. Društvo šteje 22 udov.

K društvu "Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa.: Josip Zupančič, 2695; Anton Repovž, 2696; Anton Skala, 2697; Frank Zupančič, 2698; Matija Brezovar, 2699; Anton Prus, 2700; Mihael Špec,

2701; Josip Košele, 2702; Josip Novak, 2703. Društvo šteje 28 udov.

K društvu "France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind.: Frank Mugerli, 2704; Ivan Štrukelj, 2705; Ivan Bukovec, 2706; Ivan Jančez, 2707; Frank Koren, 2708; Anton Rutar, 2709; Anton Ambi, 2710; Martin Urajner, 2711. Društvo šteje 64 udov.

K društvu "Zveza" št. 36 v Willock, Pa.: Richard Ranzinger, 2712; Frank Založnik, 2713. Društvo šteje 57 udov.

K društvu "Ilirija" št. 38 v Kenosha, Wis.: Josip Koejan, 2714; Aleksander Pezdir, 2715. Društvo šteje 27 udov.

K društvu "Zvon" št. 40 v Durango, Colo.: Peter Krašovec, 2716; Josip Krašovec, 2717; Jakob Krašovec, 2718; Josip Kenik, 2719; Frank Pauček, 2720. Društvo šteje 37 udov.

K društvu "Slovenija" št. 41 v Irwin, Pa.: Alojz Merjasec, 2721; Frank Kosmač, 2722; Martin Ribič, 2723; Jurij Oswald, 2724; Josip Šimnovec, 2725; Martin Klobučar, 2726; Matevž Cisak, 2727. Društvo šteje 42 udov.

K društvu "Večernica" št. 42 v Aldridge, Mont.: Anton Noel, 2728. Društvo šteje 23 udov.

K društvu "Aurora" št. 43 v Aurora, Minn.: Matija Turk, 2729. Društvo šteje 22 udov.

K društvu št. 44 v Conemaugh, Pa.: Alojz Kovačič, 2730; Ivan Mikolič, 2731; Matevž Turšič, 2732; Josip Lovko, 2733; Ivan Bizjak, 2734; Jernej Lovko, 2735; Frank Urbas, 2736; Matija Pire, 2737; Anton Bombač, 2738; Frank Merlack, 2739. Društvo šteje 42 udov.

K društvu "Gora" št. 45 v Cherry, Ill.: Josip Palser, 2740; Matija Gril, 2741; Ivan Ravnihar, 2742; Jakob Lindič, 2743. Društvo šteje 20 udov.

K društvu "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg.: Ivan Kurnik, 2744; Ivan Trošt, 2745. Društvo šteje 21 udov.

K društvu "Triglav" št. 48 v Barberton, O.: Josip Jamnik, 2746; Josip Jankovič, 2747; Rudolf Puželj, 2748; Ivan Železnikar, 2749; Alojz Skubelj, 2750; Ivan Kastelic, 2751. Društvo šteje 21 udov.

K društvu "Ljubljana" št. 49 v Girard, O.: Josip Čertalič, 2752. Društvo šteje 15 udov.

Suspendovani udje zopet sprejeti.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Ignac Kočevan, 1432. Društvo šteje 134 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Aleksander Gorny, 794. Društvo šteje 41 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Ivan Fink, 1661. Društvo šteje 75 udov.

K društvu "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Frank Ostanek, 970. Društvo šteje 45 udov.

K društvu "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Josip D. Judnič, 773; Jurij Kesanovič, 788. Društvo šteje 71 udov.

Prestopli udje.

Od društva "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill., h društvu "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg.: Frank Sajovic, 1717. Prvo društvo šteje 117 in drugo 22 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 4 v Steel, O., h društvu "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Frank Boštjančič, 176. Prvo društvo šteje 40 in drugo 69 udov.

Od društva "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis., h društvu "Ilirija" št. 38 v Kenosha, Wis.: Ivan Močnik, 525. Prvo društvo šteje 91 in drugo 28 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v Lorain, O., h društvu "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg.: Josip Bratovč, 969. Prvo društvo šteje 44 in drugo 23 udov.

Od društva "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark., h društvu "Slovenija" št. 41 v Irwin, Pa.: Anton Avbelj, 944; Frank Gorenc, 1301. Prvo društvo šteje 32 in drugo 44 udov.

Od društva "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans., h društvu "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Ivan Šušek, 1246. Prvo društvo šteje 80 in drugo 29 udov.

Od društva "Slovenski Dom" št. 31 v Sharon, Pa., h društvu "Ljubljana" št. 49 v Girard, O.: Ivan Smole, 1327. Prvo društvo šteje 37 in drugo 16 udov.

Od društva "Narodni Vitezi" št. 39 v Chicago, Ill., h društvu "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Matija Jakopin, 1935. Prvo društvo šteje 34 in drugo 43 udov.

Suspendovani udje.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Prijatelj, 634. Društvo šteje 133 udov.

Od društva "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Ivan Hribar, 1152; Jurij Razboršek, 1827. Društvo šteje 56 udov.

Od društva "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring's, Wyo.: Radivoj Kragujevič, 1121. Društvo šteje 74 udov.

Od društva "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Ivan Tomšič, 2346; Filip Kovačič, 2478. Društvo šteje 89 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Ivan Anžlovar, 870. Društvo šteje 43 udov.

Od društva "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Josip Kaplenk, 2041. Društvo šteje 79 udov.

Od društva "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Anton Vidergar, 1534. Društvo šteje 31 udov.

Od društva "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Ivan Testovršnik, 1609. Društvo šteje 46 udov.

Od društva "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: Ivan Kančija, 1228. Društvo šteje 79 udov.

Od društva "Zveza" št. 36 v Willock, Pa.: Ivan Obrez, 2241. Društvo šteje 56 udov.

Odstopli udje.

Od društva "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Frank Šare, 753. Društvo šteje 45 udov.

Umrli udje.

Od društva "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Ignac Fabec, 1297. Umrli 5. okt. 1906. Društvo šteje 42 udov.

Od društva "Zora" št. 25 v Tereio, Colo.: Ivan Adame, 948. Umrli 7. nov. 1906. Društvo šteje 47 udov.

Pristopile članice.

K društvu "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Josipina Benda, 2754. Društvo šteje 2 članici.

K društvu "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Marja Arko, 2755. Društvo šteje 2 članici.

K društvu "Ljubljana" št. 49 v Girard, O.: Zofija Galetti, 2753. Društvo šteje 3 članice.

M. V. Konda, tajnik.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL-ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA	
"CARPATHIA"	13,600 ton.
"SLAVONIA"	10,600 ton.
"PANNONIA"	10,000 ton.
"ULTONIA"	10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se lačjeje agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn Str. CHICAGO.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Ise prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue CHICAGO, ILL.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.

Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografski atelije mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave. CLEVELAND, O.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

KAJ ŽELIMO ČITATI.

(Dopis z Eveletha, Minn.)

Dragi gospod urednik! Upam, da mi ne bode zamerili, temveč dobrovoljno prepuštili nekaj prostora v našem edinem delavskem listu "Glas Svobode", v katerem hočem nekoliko bolj odkrito povedati, kaj je moja in več tukajšnjih zavednih rojakov želja za povzdigo in boljše bodočnost našega tlačnega delavskega stanu.

Mi Slovenci, kar nas je v Ameriki, smo s neznatnimi izjemami sami delavci. Eni se mučijo po tovarnah, železnicah, gozdih itd. a nam — menda večini — je pa usoda namenila, da sučemo rovnice in lopate v podzemeljskih rovih, kjer se skriva raznovrstna ruda. — Tukaj v Minnesoti, kjer se nahajajo železni rudniki, je pretežna večna rudarjev slovenske narodnosti. Da, dobijo se jame, ki ni drugega delavca, kakor sam Kranjec. In da zamoremo mi slovenski rudarji tudi s svojo močjo tukaj že razpolagati, spričuje dejstvo, da kadar hočemo mi praznovati kak dan, — počiva vse delo po jamah. (Letos, na Vseh svetnikov dan je po več tukajšnjih naselbinah počivalo vse delo, ko so Slovenci praznovali.) To je značilno za nas, še bolj značilno pa je, da nam delavski vodje — dasi bi radi — v tem oziru ne morejo zlepa do živga.

Še lepši časi bi se nam pa obetal, ko bi naši rudarji razumeli velik pomen delavskega razreda — ko bi dodobra pojмили ono velikanstvo moč, ki jo tvori produktivni ali delavski stan in od katere zavisi vse bogastvo in imetje mogočnih kapitalistov, sploh obstoj cele človeške družbe — ko bi naši rudarji toliko ne trpeči na pomanjkanju znanja o razrednem boju, ki je že danes velike važnosti za vsacega delavca. Da smo pa med našimi delavci glede znanja, ali bolje rečeno, poduka o razrednem boju, ali o boju med delom in kapitalom še tako na plitvem, se ni čuditi. Kdo jih bo pa poučil? Naši sodrugi drugih (predvsem angleške) narodnosti poslušajo svoje govornike, imajo mnogoštevilne knjige in časopise, v katerih se obširno razpravlja o razrednem boju — o socializmu, vobče o stvarih, ki so za delavca zelo velike koristi. Mi, slovenski delavci v Ameriki nimamo pa — nič. O govornikih je najbolje molčati, a kar se tiče knjig in listov, smo pa tudi zelo na slabem. Slovenskih časnikov imamo sicer mnogo — da, še preveč — toda ti časniki so razen jednega vse kaj drugega, kakor pa delavski listi. Naša dva dnevnika in nekateri tedniški mažejo ti vsega vruga, n. pr. kako je neke krava trojčke vrgla in kako je nekdo v starem kraju divjo mačko vstrelil (joj, kako važno za nas, delavce!) itd., a da bi obdelovali kričeče delavske razmere, to jim pa se na misel ne pride. Pač pa naši listi včasih mečejo pesek v oči. Če se kje slučajno primeri, da kompanije zvišajo delavcem plačo, ali pa tu pa tam dovolijo več ljudem zaslužka — joj, kako bombastično poročajo naši listi o tem, čes, pogledjte, dragi delavci, kako dobro se vam godi! čemu je treba še boljših časov? — In take liste naj bi mi, rudarji, podpirali; ko hvalijo samo naše uglednosti, nam pičlo podeljuje dobre — a ne vidijo naše — slabe strani, naših perečih ran! Sploh so pa ti listi že večkrat pokazali, da znajo za poljubne denarne svote vsak čas pisati v prilog kapitalistom in priporočati ob volitvah kandidate iz stranke, ktera je največja nasprotnica — delavstva.

Edini slovenski delavski list v Ameriki je dozdaj še naš "Glas Svobode". O tem sem se prepričal sam, ker mnogo let že čitam vse naše časopise. Toda brez hibe tudi ta list ni (ne zamerite, g. urednik) in marsikterikrat zaide na krivuljasto pot. Po mojem mnenju se v tem našem glasilu preveč piše o verskih stvarih in o izpridenih farjih. Posebno zadnji čas se je tega gradiva nakopičilo — odveč. Je že dobro, da se včasih tega ali onega propadlega z rimskim ovratnikom prime za ušesa, kajti po lastnej skušnji vem, da so nekateri neved-

ni farji največja nesreča za naš delavski narod (ko bi hotel obelodaniti "pastirovanje" našega Rev. Bilbana, videl bi svet, da tudi on ni dosti boljši od raznih Hribarjev in Klopčičev), toda to naj bi se vršilo v manjši meri. Moja in mnogih tukajšnjih sodrugov želja je, da bi "Glas Svobode" v bodoče svoj dragoceni prostor bolj posvečeval člankom, ki bi razmotrivali in učili socializem! Ta zvišeni nauk, kateri nosi edini rešilni cilj vesoljnemu delavstvu, ni tukaj v Minnesoti še neznana stvar. Napaka je le ta, da ga naše delavno ljudstvo razume le površno, ali si ga pa krivo tolmači. Naši delavci v večini radi čitajo, in Gl. Sv. se je v kratkem tukaj zelo razširil, torej bi jim bilo tako čtivo od velike koristi. Kar je nas angleščine večjih rudarjev, si že lahko pomagamo z angleškimi socialističnimi listi; tako n. pr. čitamo "Appeal to Reason", "Miners Magazine" itd. Toda ti hvaljevredni listi imajo med slovenskim delavstvom zelo pičlo število čitalcev, in ravno "Glas Svobode" je po mojem mnenju poklican, da nadomesti to veliko pomankanje s tem, da razširi svoj delokrog v smislu socialistične propagande.

Eveleški rudarji imamo zelo močno lokalno unijo, ktera spada v W. F. of M., in v tej uniji je do 300 slovenskih rudarjev. Kolika važnost za te naše unije, ko bi potem berila dodobra razumeli pereče delavsko vprašanje in si potem začrtali pot, po kateri jim je s tišočerimi sodrugi hoditi: od boja do zmage.

Opetovano ponavljam svojo srčno željo, združeno z enakimi željami svojih sodrugov:

Dajte nam več berila o delavskem uprašanju — o socializmu in omogočite nam, da bomo tako čtivo prebirali kmalu tudi — dvakrat na teden.

Z bratskim pozdravom do vseh sodrugov

Eveleški rudar.

Opomba uredništva. — Prebrali smo predstojeci dopis z odkritosrčnim zanimanjem. Na tukaj izražene želje ozirali se bomo, kar bo največ mogoče. Tudi po našem okusu ni, prinašati razne brezpomembne novice iz stare domovine, ki nimajo za splošno izobrazbo prav nobene važnosti. Vendar pa moramo gledati tudi na to, da list ustrezno vsestransko, ker nekateri tako želijo. Ozirali se moramo tudi na druge naročnike, ki hočejo imeti razno čtivo. Stem se izognemo tudi nevarnosti, da bi postal list preveč enostranski, suhoparen in dolgočasen, ako bi vedno le eno in tisto stvar premelevali. Glede verskih stvari smo pa mnenja, da spadajo tudi tozadevna razpravljanja v socialističen list. To bistri pojme in navaja k samostojnemu mišljenju. Saj je zadostno znano, da so ravno versko fanatični ljudje najmanj pristopni idejam socializma, ker so baš duhovniki tisti, katerim je največ ležeče na tem, da ljudstvo v tem tava. Da se torej borimo za pravo umevanja vere in proti verskim izrodkom in povzročiteljem: teh, to je po našem mnenju ravno tako kulturno in socialno delo, kakor je n. pr. to, če bi pisali vsak dan dolge članke o razrednem boju. Socialist bodi vsestransko izobražen; polovičarstvo nam samo škoduje.

Pa kakor rečeno, ozirali se bomo v večji meri tudi na želje naročnikov v Minnesoti. —

Pri tej priliki se zopet obračamo na vse naše cenjene čitatelje z ljudno prošnjo, da nam blagovolijo poročati vsako važnejšo stvar, ki se tiče delavskih razmer in tudi druge novice, ki bi utegnile zanimati.

ISČEM Janeza Kalar podomače Šraj. Pred 2 letoma je bival v Collinswood, Ohio. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov prijatelj Ivan Ulaga, 3845 St. Clair str., Cleveland, Ohio.

ISČEM sestro Marijo Verščaj od Sv. Duha na Dolenjskem, bivačo nekeje v Pennsylvaniji ali v Clevelandu. Prosim za njen naslov.

Angela Verščaj, 819 Chestnut str., Johnstown, Pa.

Rojaki Slovenci

Čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000se zastoni
razdeli
med
Slovence

Knjiga „ZDRAVJE“

Katera v kratkem izide od slavnega in obče znanega:

Dr. E. C. COLLINS M. I.

Iz nje bode razvidili, da vam je on edini prijatelj, kateri vam zamore in hoče pomagati v vsakem slučaju, ako ste bolni, slabi ali v nevolji.

Knjiga obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvi ter je napisana v Slovenskem jeziku na jako razumljiv način, iz katere za more vsaki mnogo koristnega posneti, bodi si zdrav ali bolan. Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za mladeniča in deklico.

Iz te knjige bode razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini, kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini, zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (Loničue) kakor: tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval, s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Cenjeni gospod Collins M. I.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se vam presrečno zahvalim za Vašo zdravlilo ki ste mi jih pošiljali in to vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravlila so res najboljša, ki so mi prav fino očutili. Jaz sem si dosti orizadeval pri drugih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste Vi res en izkušen zdravnik, da takega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter vam ostajam hvaležen do hladnega groba.

ANTON MIHELICH
12 E. 39th St. N. E.
Cleveland, O.

Velepostovani Dr. E. C. Collins M. I.

Jaz se vam najprej lepo zahvaljujem za Vašo zdravlilo in vam vse sotočnem, da sem zdrav ne čutim nobenih bolečin več in tudi lahko delam vsako delo vam naznanim častiti gospod, da jaz sem po Vaših zdravilih zadobil prvotno zdravje in mod nazaj, kar se nisem trostal, ker jaz sem se popri 4 mesce zdravil pri drugih zdravnikih; vsaki mi je obljubil, da me ozdravi, a je bilo vse zaman samo da so mi žepe praznili. Sele potem sem se na Vas obrnil ko sem uvidel, da mi drugi ne morejo pomagati. Jaz Vas bodem vsakemu bolniku priporočal, da naj se do Vas obrne.

Sedaj se vam še enkrat lepo zahvalim ter ostanem
Vaš iskreni prijatelj
J. LOWSHA,
Jenny Lind Ark.

Na razpolago imamo še mnogo takih zahvalnih pisem, katerih pa radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Zatoraj rojaki Slovenci ako ste bolni ali slabi ter vam je treba zdravniške pomoči, prašajte nas za svet, predno se obrnete na drugega zdravnika, ali pišite po novo obširno knjigo ZDRAVJE katero dobite zastoni, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštino. Pisma naslavljajte na sledeči naslov.

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 WEST 34th ST.,

NEW YORK, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoldne do 5 ure popoldne. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 z večer. Ob nedeljih in praznikih od 10—1 popoldne.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave., Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna.
Vsak potujoči Slovenec dobro došel.
C. HOFBAUER.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati sveče, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Boličine v glavi.

Skoro nobena reč človeka tako ne oslabi po vsem životu kakor hud glavobol. Glavobol nam onemogoči storiti svoje dolžnosti; pokvari nam vse prilike razveseljevanja. Ne potrebujete trpeti ker v vsaki lekarni lahko dobite škatljico

SEVEROVEGA PRAŠKA ZOPER GLAVOBOL IN NEVRALGIJO,

ki je čisto, neškodljivo, a najboljša zdravilo. Zapisnik pove da ozdravi v vseh slučajih. Za svet, o tem prašku zoper glavobol in nevralgijo, uprašajte ore, ki so ga že rabili. Neštevila zahvale to stvar popolnoma potrjuje. 12 praškov v škatljici. Cena samo 25c.

Hrbtne bolečine

so znak začetka boleznih obisti. Še druge so, ki se lahko prav hitro ozdravijo s pametno rabo

Severovega Zdravila za obisti in jetra.

Cena 75c in \$1.25

Bolečine v prsih

so navadno združene s prehlado na pljuča. Pameten človek ne čaka dolgo ampak prec začne rabiti

Severov Balzam za pljuča.

Cena 25c in 50c.

Želodčna bolezen

Pogostoma se zgodi, da je prebavni organ v velikem neredu. Najprijetnejše zdravilo, ki že doigo časa zdravi vse želodčne bolezni je

Severov Želodčni grenčec.

Cena 50c in \$1.00

V vseh prodajalnah. Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vlužno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Zanesljivo varnost

..... Vam nudi.....

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

s svojimi privatnimi predali za vlaganje in shranjevanje dragocenosti

Celoletna najemnina znaša \$3.00.

VSako SOBOTO ODPRTO DO 8 URE ZVEČER. Ustanovljena 1890.

RAZNO.

Francoski katoličani se udali.

— Oblastnijam se je posrečilo končno vendar-le inventariziranje cerkvenega premoženja. Klerikalni voditelji, ki so hujskali ljudstvo proti vladnim naredbam, so menda sprevideali, da ne morejo s silo nič opraviti in so se udali radi ali neradi. Tudi papež, ki je bil spočetka dokaj bojevit, se je moral udati v "božjo voljo", — ker drugače ni šlo! Francoska vlada se ni dala strahovati od rincev in ni se zme-nila za vse grožnje.

Grški kralj v Rimu.

— Grški kralj Jurij obiskal je v soboto dne 24. t. m. italijanskega kralja v Rimu. Pred njegovim prihodom izvršile so se izvanredne varnostne odredbe. Približno 400 policistov poklicalo se je z dežele v glavno mesto, posadka v mestu pa se je pomnožila. Vsi anarhisti in drugi, ki so na sumu, so bili pod stroгим policijskim nadzorstvom.

Plemenitaž — tovarnar.

V Long Island v bližini mesta New Yorka začela pred nekaterimi dnevi poslovati velika tovarna za cigare, kjer je upošanih nad 2000 moških in ženskih. Izdelovale se bodo v tovarni izključno takozvane "viržinke". Tovarna bo delala konkurenco vsem malim obrtnikom, ki se pečajo z izdelovanjem cigar, katere bo polagoma popolnoma izpodrinila. Lastnik tovarne je visok italijanski plemenitaž, marquis Prospera, član italijanskega ministerstva. Pred tremi leti potoval je po Združenih državah in pri tem opazil, da njegovi rojaki kadijo le najbolj viržinke, ki pa so navadno še preveč sveže. Vzrok temu je to, da se privatni izdeovalci cigar pečajo s to obrtjo le v malem obsegu, ki zgotovljene cigare takoj razprodajo, da si zamorejo takoj nabaviti potrebni tobak za nadaljno produkcijo. Prospera je prišel na idejo, izdelovati take cigare v velikem obsegu, in viržinke bodo ležale v to svrhu nalašč zgrajenih magacinih najmanj 6 mesecev, predno pridejo v promet. Tako posušene cigare potem ne bodo toliko škodljive zdravju, kakor so pa sveže. Marki Prospera uporablja Kentucky-tobak za svoje izdelke.

Nova organizacija.

— Nastavljenci Illinoiske tunnelske družbe v Chicagi so koncem pretečenega tedna organizirali in so stavili svoje zahteve na družbo. Njih prva zahteva je, da družba zopet nastavi odpustene delavce. Ako temu ne ugodijo, žugajo s štrajkom. Uradniki kompanije pa so izjavili, da odslovljenih ne sprejmejo pod nobenim pogojem nazaj. Družba ima uposlenih približno 300 delavcev. V novo organizacijo jih je vstopilo 95%; torej le 15 jih je ostalo, ki se še niso združili.

"Socijalna pravičnost" avstrijske birokracije.

— Državni uradniki avstrijski vedno in vedno nadlegujejo vlado za zboljšanje svojih plač. Po mnenju nekega tukajšnjega lista so ti uradniki zelo slabo plačani in mnogo jih mora živeti popolnoma "proletarsko" življenje! Zadolženi so bajé vsi, zlasti oni v Galiciji, do grla. Vsota vseh dolgov se ceni na 14 do 16 milijonov dolarjev. Finančni minister jim bo moral torej na vsak način pomagati! — Kolikor pa mi vemo, državni uradniki avstrijski so v primeri k svojemu delu še precej dobro plačani in bi prav lahko izhajali, če bi ne živeli potratno. Ali delavci pa mora živeti za svoje trdo delo "proletarsko" življenje? Seveda za delavca je vse dobro — gospodje pa si morajo že bolj privoščiti! Delavci ali pa drugi nižji uradniki v zasebnih službah se morajo za trdo, naporno delo zadovoljiti z najslabšo plačo in nikdo jih ne upraša, če morejo shajati. — To je pravica, da se Bogu usmili!

Drage vožnje.

Izračunalo se je, da nemški cesar Viljem, kojega domišljavost meji že na blaznost, — izda vsako leto za potovanje po železnicah nad 2 milijona mark. Vozi se vedno v specijalnem vlaku in plača zanj

običajno ceno — seveda ne iz svojega žepa! Kje pa so še drugi stroški?! V novejšem časi pa se vedno bolj pogosto poslužuje avtomobila; le kadar potuje v državnih poslih, zdi se mu železnica primernejša.

Redka poštenost.

Ko je bil dne 6. novembra t. l. republikanski kandidat E. M. Pol-lard v Lincoln, Neb., zopet izvoljen za državnega poslanca (kongresmana), vrnil je državi \$1900 in vposlal v Washington to svoto z opombo, da je toliko več prejel kot je zaslužil, ker da ni bil navzoč pri vseh zasedanjih državnega zbora.

Standard Oil trust

steguje sedaj svoje dolge, grabežljive prste tudi po International Mercantile Marine kompaniji, takozvanem morskem trustu; vgnjezdil se je že v njegovo ravnanje. Ne bo dolgo, ko bo zginil tudi ta trust v požrešnem žrelu Rockefellerjevega oljnatega monopola.

Standard Oil Co. le predobro ve, kaj hoče; njen vrhovni poglavar Rockefeller izvoha s sigurnostjo genialnega lopova, kje se delajo milijoni; zguba par milijončkov, katera ga tur pa tam pri drznih spekulativnih poskusih zadene, mu dobrega spanja niti za trenutek ne moti; škoda je kmalu zopet poravnana. Slučajna zguba briga ga tako malo, kakor ga malo briga proti njemu in njegovim kumpanom vpeljano sodno postopanje. V monarhično vladanih deželah stoji vladar pravo nad postavami; v republikah pa se denarni knezi vzdigujejo dejansko nad nje. Za kakega Rockefellerja ni kazenski zakon družega nego zabavno berilo, ki ga mora navdajati le s ponosno samozavestjo, kadar pomisli, koliko-krat je častitljive paragrafe že oklofotal.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" štv. 1 v Chicagi, Ill., ima svojo redno mesečno sejo drugo nedeljo v decembru, t. j. 9. decembra 1906.

Poleg drugih važnih stvari, ki jih je rešiti pri tej seji, je tudi volitev novega odbora za prihodnje leto.

Frank Klobučar, predsednik.

Znižana pristopnina.

Da se dá rojakom ugodnejša prilika, pristopati v večjem številu k S. N. P. J., znižalo je društvo "Delavec" štv. 8 v So. Chicagi pristopne stroške za \$1; vse skupaj znaša sedaj le \$3.25, to je \$2.25 za pristopnino, \$1 pa za zdravniško pregledovanje.

Pozivamo rojake po So. Chicagi in okolici, kateri še niste v nobenem društvu, da prijavite čim prej svoj pristop.

Avguštin Avčín, finančni tajnik.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 talarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vseh tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na

M. P. Pazderic

P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

SLOVENSKA GOSTILNA

PR

FRANK ČEHU

Naznam rojakom, da točim vedno dobro pivo in domače vino ter druge pijače.

Fine smodke na izbiri

Rojaki dobe pri meni stanovanjske hrano. Priporočam se za obilen obisk. S spoštovanjem

FRANK ČEH

568 Centre Ave., CHICAGO, ILL.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.40. pri čemu je poštšina že v vpošte-ta.

Med nebeškimi svetovi.

NARAVOSLOVNE ČRTICE

Urejuje Ivan Kaker.

Skrivnosti

"RIMSKE CESTE"

Vvod.

(Nadaljevanje.)

In kaj sledi iz tega?

Tu sledi nekaj, česar učenjaki ne omenjajo, dasi nas pouči o marsičem glede vsebine ne le svetov našega osolnčja, marveč tudi glede vseh svetov našega zvezdišča sploh.

Da je bilo naše solnce v onem času, ko se je iztrgalo iz materinega trupla, sam goreči plin, sem že omenil. Po isti dobi pa se je gotovo, in sicer vsled vrtenja okoli svoje osi, že ustavil velik del težkih metalnih plinov v njega središču in da so lahke snovi odšle na njega površje. Iz tega solnčnega nemetalnega, toraj lahkega površja so se izločila ona prva trupla, ki so vsled svoje lahkote in prvotno največje moči solnca, bežale v največjo oddaljenost neba. Po razmerju svoje lahkote so zamogla biti ta trupla tudi ogromna, kajti težka t. j. metalna in ob enem tako ogromna trupla bi se ne bila mogla dvigniti v take silovite daljave, kakor se je to zgodilo z Jupitrom in sploh s prvimi štirimi planeti našega solnca. Čembolj pa je proti svoji sredi ostajalo solnce težke, t. j. kovinske vsebine, v tem manjši razdalje so se mogli dvigniti pozneje izbegli svetovi, ki so: Merkur, Venera, zemlja naša in Mars, kajti te svetove že štejemo mej bolj težke, deloma kovinaste ali težko kamenite svetove. Najtežji, ker najbližji solncu in najzadnji je pač Merkur, v tem planetu se nahaja največ težkih rudnin. Za planetom Merkurjem solnce ni bilo več zmožno vreči iz sebe kak svet, kajti bilo je že pretežko in toraj tudi pregesto, ako pa je vrglo še kak manjši in težji svet, kakor je Merkur, tedaj je tak planet po kratki dobi vrtenja okoli solnca gotovo že cepnil nazaj v solnce.

Isto pa, kar velja o posameznih osolnčnih glede teže, velikosti ter razdalje, velja tudi o vseh pravih solncih in tudi o prvotnem materinem solncu. Po razmerju, kakor je postajalo prvotno ali materino solnce v svojem bitstvu težje in gosteje, zamogla so tudi njegova solnca biti različne teže in vsebine.

Je toraj gotovo, da so bila prva izbegla solnca najogromnejša, a tudi najlažja po svoji materiji, zato so tudi mogla bežati v najširneje daljave neba; najzadnja pa da so bila najmanjša in najtežja, kakor je tudi njihova oddaljenost od prvotnega trupla najkrajša. Potemtakem bode tudi samo ob sebi umljiva resnica, da je ostalo osrednje naše ali materino solnce danes zmes iz same težke, čiste kovine. Za resničnost tega velja tudi že mnogokrat podani dokaz, da i naša zemlja v svojem jedru obstoji iz samih čistih težkih kovin: železa, svinca, nikla itd. ter da so lažje, t. j. kamenene snovi ostale na njenem površju. To so zakoni v naravi vesoljnega stvarstva, ki so za veke in za vse stvari stalni in na katerih se ne da premakniti ničesar.

Ostaja nam toraj samo še dognati, kako je površje posameznih svetov in ako na katerem živi organsko in živalsko življenje, da se potem ustavimo pri usodi istih, ki jih mora zadeti in jih zadeva že danes in katera usoda bode zadela tudi našo zemljo.

Glede površja svetov se ne more drugega reči, kar že kaže narava istih sama na sebi. Večina svetov, smemo skoro reči, se nahaja še v popolno goreče-plinastem stanju. Tudi o tem nas poučuje spektralna analiza, ki pravi, da je velik del svetov še v silno žarečem stanju, da pri mnogih niti še ni mogoče določiti vrst mineralij nahajajočih se v njih, ker so še kemično nevezane toraj v svobodnem plinovem sta-

nju. Vsaj o večini solnc se zamore to še z gotovostjo trditi.
(Dalje pride.)

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinson stara izdaja)	60c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča	6.60c
Mali vitez I., II. in III. del	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar	30c
Potop	3.20c
Preko morja	40c
Opatov praporček	35c
Elizabeta angleška kraljica	20c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tiun Ling	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
V gorskem zakotju	20c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčkovega Jožeta	1.25c
Deteljica	30c
Krištof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Žrtev razmer	25c
J. Pagliaruzzi, zbrani spisi, 2 zvezka	\$-60
Pavčina Pajkova: Slučaji usode	—75
Na razstanku	1.00
Sienkiewicz: Križarji (debel zvezek), krasen roman	2.60
Kirdžali, roman	—80
Govekar: O te ženske! — črtice	1.00
Zofka Kveder: Odgevi	1.00
Marco Visconti — zgodovinski roman	1.20
Trije Mušketirji — zgodovinski roman	2.50
Islandski ribič	—60
Sienkiewicz: "Brez dogme" — znamenit roman	1.50
Grof Monte Christo v 4 delih	2.00
Venec slovanskih povestij, II. zvezek	—55
Isto: III., IV., V., VI., VII., VIII. in IX. zvezek po	—60
Židovsko pravoslovje	—10
Cankar: Knjiga za lahkomi-selne ljudi	1.25
Zofka Kveder: Iz naših krajev	1.25
Koristka	—40
Moje ječe	—35
Dr. Nevesekdo: 4000 (zelo zanimivo in poučljivo!)	—60
Gozdovnik	—50
Pred nevihto	—30
Štiri povesti za slovensko ljudstvo	—20
Boj za pravico	—50
Za srečo	—50
Veliki trgovec	—60
Križem sveta	—30
Beneški trgovec	—40
Narodna biblioteka, 6 zvezkov različne vsebine, poučljivo in zabavno, vsak za se	—20
Janko Kersnik: Zbrani spisi, 8 zvezkov, krasni romani in novele, zvezek po	1.25
Spisi Andrejčkovega Jožeta: M. Klander	—20
Amerika	—20
Popotni listi	—20
Nekaj iz ruske zgodovine	—20
Kneipp: Domači zdravnik (priporočljivo)	—60
Kraljica Draga, žalostni konec srbske kraljeve dinastije Obrenovič — zgodovinsko	—20
Marija hči polkova	—20
Močni baron Ravbar	—20
Hedvika banditova nevesta	—20
Viljem baron Tegetthoff	—30
Stoletna pratika	—60
Slovenski fantje v Bosni (zgodovinsko delo iz časa bosanske okupacije), 2 zvezka skupaj	1.50
Avstrijski junaki	—75
Knjige pošiljamo poštne prosto.	
Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštним potom pošlje naročnino.	

Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovincem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

KAM?

h GRAM-u & KRULC-u

Najboljša in najlepša slovenska gostilna v Chicagi

—408 W. 18. cesta—

Najboljše pivo, najboljša importirana slivovka, staro new yorško terpristna kalifornijska vina.

Najboljše žganje v Zdr. državi takozvani "Woodland."

Vedno sveži in fini prigrizek.

Potreba pozorna in reelna.

GRAM & KRULC

408 W. 18. Str. CHICAGO.

POZOR!

POZOR!

SLOVENC!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka Frank Bernik, ki je otvoril hotel na 44 Sherman Str. pri La Salle postaji.

—ZAPOMINITE SI!—

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba! ...

FRANK BERNIK, lastnik.

Naša razstava

modernih jesenskih oblek
in površnikov

je najboljša in v toliki zalogi kot nikdar poprej. Naša vzajemnost med ljudstvom rapidno napreduje, dokaz tega je vedno večja razprodaja, kar znači, da prodajamo dobro blago po zmernih cenah.

Iz te nove zaloge oblek in površnikov si lahko izberete najmodnejše, raznih barv in razne velikosti po cenah od

\$7.00

do

\$25.00.

THE
ATLAS
CLOTHING®

vogal 18. in
Blue Island Ave.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborno prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepcalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.